

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ОБЩЕСТВАТА И ЗНАНИЕТО

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИИОЗ - БАН ПРЕЗ 2014 Г.

София,
януари 2015 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

стр.

1. НАУЧНА ПРОБЛЕМАТИКА НА ИНСТИТУТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ОБЩЕСТВАТА И ЗНАНИЕТО.....	4
1.1. Преглед на изпълнението на целите /стратегически и оперативни/, оценка и анализ на постигнатите резултати и на перспективите на звеното в съответствие с неговата мисия и приоритети, съобразени с утвърдените през 2014 г. научни тематики	4
1.2. Изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020. Извършвани дейности и постигнати резултати	5
1.3. Полза/ефект за обществото от извършваните дейности	6
1.4. Взаимоотношения с институции	7
1.5. ОБЩОНАЦИОНАЛНИ И ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ, ОБСЛУЖВАЩИ ДЪРЖАВАТА	8
1.5.1. Практически дейности, свързани с работата на национални правителствени и държавни институции, индустрията, енергетиката, околната среда, селското стопанство, национални културни институции и др. /относими към получената субсидия	8
1.5.2. Проекти, свързани общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата и обществото, финансирани от национални институции (без ФНИ), програми, националната индустрия и пр. (до ТРИ най-значими проекта)	9
1.5.3. Списък на подадените проекти по програмите на Horizon 2020	9
2. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2013 Г.	11
2.1. Най-значимо научно постижение	11
2.2. Най-значимо научно-приложно постижение	12
3. ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2014 Г.	14
3.1. Списък на организирани международни изложби	14
3.2. Списък на организирани национални изложби	14
3.3. Списък на художественотворчески продукти	14
4. МЕЖДУНАРОДНО НАУЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО	15
4.1. В рамките на договори и спогодби на ниво Академия	15
4.2. В рамките на договори и спогодби на институтско ниво	15
5. УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА НА СПЕЦИАЛИСТИ	17
6. ИНОВАЦИОННА ДЕЙНОСТ НА ИИОЗ И АНАЛИЗ НА НЕЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ	18

6.1. Осъществяване на съвместна иновационна дейност с външни организации и партньори, вкл. поръчана и договорирана с фирми от страната и чужбина.....	18
6.2. Извършен трансфер на технологии и/или подготовка на трансфер на технологии по договор с фирми; данни за полученото срещу това заплащане; данни за реализираните икономически резултати във фирмите (работни места, печалба, производителност, дял на новите продукти в общия обем на продажбите и т.н.).....	18
7. СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	19
7.1. Осъществяване на съвместна стопанска дейност с външни организации и партньори /продукция, услуги и др., които не представляват научна дейност на Института/, вкл. поръчана и договорирана с фирми от страната и чужбина	19
7.2. Отдаване под наем на помещения и материална база	19
7.3. Сведения за друга стопанска дейност	19
8. КРАТЪК АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ ЗА 2014	20
9. СЪСТОЯНИЕ И ПРОБЛЕМИ В ИЗДАТЕЛСКАТА И ИНФОРМАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ, ПРЕПОРЪКИ.....	22
10. ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАУЧНИЯ СЪВЕТ НА ИИОЗ – БАН	25
11. КОПИЕ ОТ ПРАВИЛНИКА ЗА РАБОТА НА ИИОЗ – БАН	26
12. ПРИЛОЖЕНИЯ	41
А. ПУБЛИКАЦИИ НА УЧЕНИТЕ ОТ ИИОЗ.....	41
Б. ЦИТАТИ И ОТЗИВИ.....	85

1. НАУЧНА ПРОБЛЕМАТИКА НА ИНСТИТУТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ОБЩЕСТВАТА И ЗНАНИЕТО

1.1. Преглед на изпълнението на целите /стратегически и оперативни/, оценка и анализ на постигнатите резултати и на перспективите на звеното в съответствие с неговата мисия и приоритети, съобразени с утвърдените през 2014 г. научни тематики.

През 2014 сътрудниците на ИИОЗ преследваха стратегически и оперативни цели в съответствие с утвърдените от ОС на БАН мисия и приоритети на БАН и, съответно, с мисията и утвърдените от НС на ИИОЗ приоритети, съобразени с приоритетите на Рамкова програма за наука и иновации „*Хоризонт 2020*“ за създаване на единен пазар на знания, научни изследвания и иновации, които акцентират върху развитието на обществото и особено към приоритетите:

- **оптимизиране на инфраструктурата на обществено политическите, демографските, социалните и социално-психологическите научно-изследователски центрове, привличане на млади и талантиливи учени в областта на обществените науки: право, икономика, социология, демография, наукознание, психология, философия, разработване на програми за постигане на растеж и трудова заетост др.;**
- **използване на ИТ в изследванията на човека и обществото, привличане на повече частни инвестиции, с цел изследване на обществените отношения;**
- **мултидисциплинарно сътрудничество в областта на социалните и хуманитарните, природните и точните науки и разпространяване на резултатите от обществено-икономическите, правните, социалните, социално-психологическите, психологическите, демографските и философските изследвания в публичността.**

Конкретно, приоритетите на направление „Човек и общество“ на БАН, към което се числи ИИОЗ, са тясно свързани, от една страна, с основните приоритети на „*Стратегията за развитие на науката в България до 2020*“, а от друга страна, те са съобразени с приоритетните оси на Програмата „*България 2020*“ и техните подприоритети, сред които особено следва да се подчертаят няколко, към които са насочени усилията на учените от ИИОЗ в тяхната научно-изследователска дейност, а именно:

- Научно-методологически разработки за осъвременяване на системата на образование, осигуряване на достъпа до обучение, повишаване на тяхното качество и адаптивност в съответствие с нуждите на пазара на труда. (Приоритет 1, подприоритет 1.1).

- Разработване на съвместни проекти и програми на научни екипи от направлението ЧО – БАН със социолози, прависти и икономисти, демографи от различни институции, насочени към намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване чрез осигуряване на възможности за заетост и за повишаване на доходите от труд; осигуряване на устойчиви, качествени и достъпни междусекторни услуги с цел превенция на социалното изключване; осигуряване на устойчивост и адекватност на социалните плащания; повишаване на адекватността и устойчивостта на пенсионната система с цел стареене; демографско развитие на населението и насърчаване на активното стареене в отговор на съвременните демографски

процеси/трансформации; създаване на условия за осигуряване на равнопоставеността на половете с цел активното им включване и участие във всички сфери на обществения живот; осигуряване на равни възможности за хората с увреждания с цел насърчаване на тяхното пълноценно социално включване. (Приоритет 2, подприоритети 2.1.-2.7.).

- Разработване на съвместни проекти и програми на научни екипи от направление ЧО – БАН със социолози, прависти и икономисти, демографи от различни организации, както и със специалисти от областта на образованието, културата и изкуствата, за постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал чрез активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики, чрез подкрепа и повишаване на конкурентоспособността на малкия и средния бизнес; развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и креативни индустрии в регионите; създаване на условия за опазване и подобряване на околната среда в регионите; подобряване на качеството и осигуряване на достъп до образователни, социални и културни услуги в регионите; развитие капацитета на националните, регионалните и местни власти за стратегическо планиране, и подобряване на регионалното управление; развитие на трансграничното сътрудничество за мобилизиране потенциала на периферните гранични територии; развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество за постигане на стратегическите приоритети на макрорегионално ниво; интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване функциите на полицентричната мрежа на градовете; подобряване свързаността и интеграцията на българските региони в национален и международен план и свързаността с големите градски центрове в съседните страни; подобряване качеството на живот в селските райони. (Приоритет 3, подприоритети 3.1.-3.10.)

- Разработване на съвместни проекти и програми на научни екипи от направление ЧО – БАН с психолози, философи, социолози, прависти и икономисти от различни институции, насочени към укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса чрез поддържане на необходимата за това компетентна администрация на знанието, ориентирана към постигане на резултати и към потребителите. (Приоритет 6, подприоритети 6.1.-6.4.)

По-скромен принос учените от ИИОЗ имат и към други от приоритетните оси и техните подприоритети на Програма „България 2020“.

Стратегическите и оперативни цели, по които се работеше в ИИОЗ през 2014, бяха свързани с развитието на философското, социологическото и науковедското знание чрез фундаментални и приложни, теоретични и емпирични изследвания, чрез провеждането на образователна, експертна и консултантска дейност за нуждите на управлението и организацията на различни сфери на обществената практика, в съответствие с потребностите на социално-икономическото и културно развитие на страната и с развитието на науката в обществото на знанието.

В ИИОЗ с усилията на философи, социолози и науковеди успешно се утвърждава линията на интердисциплинарност в изследванията, като в работата по редица проекти са привлечени и учени от различни специалности и научни институции, което води до по-пълни, задълбочени и комплексни анализи.

1.2. Изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020. Извършвани дейности и постигнати резултати.

Научно-изследователският план на ИИОЗ, по който се извършват научните дейности през 2014 и в по-нататъшна перспектива през следващите няколко години, бяха приведени в съответствие с приоритетите на *Програма Хоризонт 2020*, *Стратегия Европа 2020* на ЕС, *Програма България 2020* и *Националната стратегия за научни изследвания 2020*. Основните приоритети на учените от ИИОЗ за периода 2014-2016,

утвърдени от НС на ИИОЗ, са съобразени както с изброените документи, така и с посочените в т. 1.1. приоритети в направление „Човек и общество“ на БАН, съответстващи на *Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020*. Те са:

1. Обществени предизвикателства
2. Интелигентен растеж — общество на знанието и иновациите
3. Подобряване на достъпа и повишаване качеството на образованието и обучението
4. Роля на науката в обществото. Публичен образ на научните изследвания
5. Младото поколение. Предизвикателства пред включването на младите хора на пазара на труда
6. Знанието отвъд решаването на проблеми – фундаментални изследвания в областта на философията, социологията и наукознанието
7. Ценности, толерантност, солидарност, идентичности

Извършваните през 2014 научни дейности в ИИОЗ се вписват в така посочените приоритети. Изпълнени са дейности по проекти, финансирани от Национален фонд "Научни изследвания"; проекти, финансирани от Оперативни програми на структурните фондове (Оперативни програми „Човешки ресурси” и „Регионално развитие”); проекти съгласно вътрешно-институционални договори (финансирани от бюджетна субсидия); научни проекти, финансирани от международни (чуждестранни) фирми; проекти, финансирани от Рамкови програми на ЕС в областта на НИРД; проекти, финансирани от други европейски и международни програми и фондове.

1.3. Полза/ефект за обществото от извършваните дейности.

Фундаменталните и приложните резултати от изследователските дейности на учените от ИИОЗ през 2013 г. са от полза за обществото в следните сфери:

- Провеждането на експертни анализи, необходими за вземане на решения от управленски органи на различно равнище в рамките на законодателната и изпълнителната власт;
- Интензифициране на изследователските взаимодействия между институти на БАН и висшите училища
- Разработване и провеждане на лекционни програми и курсове за висшите училища у нас – главно за магистри и докторанти;
- Повишаване на влиянието и значимостта на българската наука в международен план;
- Въвеждане в оборот на нови знания и идеи в полза на обществото и научните изследвания;
- Популяризиране на научното знание сред широка аудитория чрез различни канали – медиите, публикации и лекции.
- Изпълнение на обществени поръчки чрез научни разработки с приложен характер, в резултата на които са направени конкретни препоръки.

Примери за проекти, имащи пряка или косвена полза за обществото, са:

1. *Механизми за увеличаване синергията и устойчивостта между предприятията*, ръководител доц. Мария Желязкова, 2012-2014. (проект със Столична община).

2. *Подкрепа на продължаващото професионално развитие на обучители в предприятията*, ръководител проф. д.с.н. Пепка Бояджиева, 2013-2014 (проект с чужбина).

3. *Социални неравенства и регионални различия при прехода от училище към*

първа работа в България, ИИОЗ е съизпълнител, проф.дсн Р.Стоилова, 2012-2015 (проект по Рамкова програма на ЕС).

4. *Urban agriculture Europe (Градско земеделие в Европа)*, ИИОЗ е съизпълнител, ръководител Prof. Frank Lohberg, от ИИОЗ гл. ас. д-р Галина Колева и ас. д-р Дона Пикард, 2011-2016 (проект по Рамкова програма на ЕС).

5. *Златен фонд на българската наука. Личностни и социални детерминанти в творческия процес на видни личности*, ръководител доц. Ерика Лазарова, 2009-2014. (проект по НФНИ)

6. *Човешки права, женски права и ценности: съвременни философски аспекти*, ръководител проф. дфн Иванка Райнова, колективен, 2012-2015. (бюджетна субсидия)

7. *Интерсекторна мобилност и професионална кариера на учения*, доц. д-р Рая Стайкова, индивидуален, 2010-2014 (бюджетна субсидия).

8. *Основни понятия и концепции на съвременната логика*, ръководител проф. дфн Мартин Табаков, колективен, 2012-2015 (бюджетна субсидия).

9. *Формиране на европейската публична сфера: въпросът за Другостта*, ръководител доц. д-р Валери Личев, колективен, 2012-2015 (бюджетна субсидия).

10. *Интеграцията на руската имигрантска общност в българското общество*, ръководител доц. д-р Сергей Рожков, колективен, 2012-2015 (бюджетна субсидия)

11. *Разширяване на етичския дебат в българското общество*, ръководител доц. д-р Емилия Маринова, колективен, 2012-2015 (бюджетна субсидия).

1.4. Взаимоотношения с институции

Учени от ИИОЗ подпомагат системно дейността на редица държавни институции. През изминалата 2014 година те бяха привлечени като членове на работни групи, експерти и консултанти на държавни и публично-административни органи от всички области и на всички нива – наднационално (различни органи към Европейската комисия), национално, регионално и локално (към Министерски съвет, Министерство на образованието и науката, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на земеделието и храните, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Агенцията по заетостта, Национален статистически институт, НАОА и др), а също и за работа по проекти от общонационална значимост. От ИИОЗ са участвали 67 експерта в общо 157 експертни органа, за които през годината са изготвени 224 писмени материала. Ето някои по-характерни примери за видовете изготвени писмени материали:

1. представяне на изследователски доклад, включен в семинар на Европейския парламент
2. становища и експертиза за стратегиите за социално включване в ЕС за Европейската антибедност мрежа (с консултативни функции към Съвета на Европа и Европейската комисия)
3. експертиза за потребностите от реформулиране на нормативната рамка за Министерството на труда и социалната политика
4. участие в подготовката на Националния социален доклад, Министерство на труда и социалната политика
5. препоръки към документа на ЮНЕСКО „Препоръка относно статута на научните изследователи”, предоставен за обсъждане сред международната научна общност
6. становища, концепции и нормативни документи за Националния статистически институт
7. експертизи за Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални

- инициативи към Министерството на труда и социалната политика
8. оценители на проекти към ЕК, програма „Хоризонт 2020”
  9. експертизи в сферата на социалните науки по проект „Наука и бизнес” към Министерството на образованието и науката; експертизи и препоръки за конкурс „Българска научна периодика” – ФНИ – МОН

1.5. ОБЩОНАЦИОНАЛНИ И ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ, ОБСЛУЖВАЩИ ДЪРЖАВАТА

1.5.1. Практически дейности, свързани с работата на национални правителствени и държавни институции, индустрията, енергетиката, околната среда, селското стопанство, национални културни институции и др. /относими към получената субсидия.

Като най-ярките практически дейности на ИИОЗ в това отношение следва да се очертаят:

- Конференция на тема „Села за продан”, организирана от ИИОЗ, БСА, СУБ, Център за демографски изследвания и обучение и ОМДА, 4 юни 2014 г., София. Фокус на конференцията са значимите проблеми на развитието на селата и регионите в България.
- Организирането на национална конференция с международно участие: „Религията и науката в 21 век“, проведена на 17 юли 2014 г. в София, съорганизатори: секция “Религия“, СУ , РКИЦ-София , Парламентарна комисия по Вероизповеданията; с участието на Председателя на БАН акад. Стефан Воденичаров. Конференцията бе с фокус подготвянето на информационна банка за състоянието на ценностната система, тенденциите за развитие и влиянието на вероизповедания в България, Европа и света.
- Организирането на национална конференция с международно участие: Десета национална конференция по етика (с международно участие), 20 и 21 декември 2014, СОФИЯ, РКИЦ на тема „Екологическа етика, природа и устойчиво развитие на България“ от секция „Етически изследвания“ на ИИОЗ, БАН – организатор съвместно с Представителство на Россотрудничество в България, Фондация Устойчиво развитие на България, Министерство на околната среда и водите.

Тук следва да се посочи и участието на учени от ИИОЗ в работата на органи със съвещателен, консултативен, експертен характер и т.н. към различни държавни институции, което е свързано с извършването на практически дейности. Като примери могат да се посочат:

- проф. Пепка Бояджиева. Член на работна група към Министерството на образованието и науката за изготвяне на правилник на Фонд „Научни изследвания”.

- проф. Духомир Минев: 1. Член на работна група по социално включване към Европейската антибедност мрежа, Брюксел; 2. Член на работна група по социална икономика при Министерството на труда и социалната политика.

- проф. Румяна Стоилова. Член на Националния съвет по равнопоставеност на жените и мъжете към Министерския съвет.

- проф. Валентина Златанова. Член на Междуведомствената работна група по демографските въпроси към Министерството на труда и социалната политика.

- проф. Таня Неделчева. Член на Постоянна комисия по обществени и правни науки и национална сигурност към НАОА.

- доц. Мариана Драганова. Член на Междуведомствена група към Министерството на труда и социалната политика за изработване на План за действие за изпълнение на заключителните препоръки към Република България, отправени от Комитета на ООН, за премахване на дискриминацията по отношение на жените (CEDAW).

1.5.2. Проекти, свързани с общонационални и оперативни дейности, обслужващи държавата и обществото, финансирани от национални институции (без ФНИ), програми, националната индустрия и пр. (до ТРИ най-значими проекта)

Учени от ИИОЗ, участвайки в свои колективи или в колективи към други институции, работят по редица проекти, които пряко обслужват или подпомагат работата на държавни и неправителствени органи.

Като най-значими могат да се отбележат следните три проекта:

- Проект *„Опазване на ключови горски местообитания на малкия креслив орел (Aquila rotarigina) в България“*, 2014, приключил, финансиран от Българско дружество за защита на птиците. ИИОЗ е водеща организация, ръководител на проекта е проф. дсн Румяна Стоилова, Ана Мантарова, Емилия Ченгелова, получена сума 8900 лв.
- Проект *„Устойчиво управление на Национален парк „Пирин и резерват „Тисата. Разработване на Плана за управление на НП „Пирин за периода 2014–2023 г.“*, ОП „Околна среда 2007-2013“, 2014–2015, текущ, доц. Мариана Драганова.
- Проект *„Механизми за увеличаване на синергията и устойчивостта между предприятията – MESSE“*, програма INTERREG IVC на ЕС, 2014, доц. д-р Мария Желязкова, проф. Д. Минев.

1.5.3. Списък на подадените проекти по програмите на Horizon 2020.

През 2014 г. учени от ИИОЗ са участвали в три подадени проекта по програмите Horizon 2020 и COST. И трите проекта са одобрени, както следва:

1. *„Negotiating early job-insecurity and labour market exclusion in Europe“* Проектът има за цел да предостави ново, отчитащо различията между половете, знание за краткосрочните и дългосрочните последици от несигурността на младежите в началото на тяхната трудова кариера. Ще се изследват връзките между макро, мезо и микро нивата като механизми за създаване на несигурност при започване на първа работа. Предвижда се провеждането на експеримент с работодатели за отчитане на дискриминационни нагласи и предпочитания към работещи с определени характеристики. Дата на стартиране и продължителност: 01.03.2015г., продължителност 36 месеца. Обща стойност на проекта: 2 919 232.75 евро; в това число финансиране от ЕС 2476 614 евро, от които за ИИОЗ 173179 евро. Общо участниците в проекта са 29 души, от които 4 от ИИОЗ. Ръководител на целия проект е Бьорн Хвинден, Норвегия, а съкоординатор от ИИОЗ – проф. дсн Румяна Стоилова.

2. *„Social Exclusion of Youth in Europe: Cumulative Disadvantage, Coping Strategies, Effective Policies and Transfer (Социално изключване на младите хора в Европа: кумулативни пречки, стратегии за справяне, ефективни политики и трансфер)“*. Целта на този интердисциплинарен и сравнителен проект е да представи цялостно разбиране за последиците от уязвимостта на младите хора на пазара на труда. За тази цел проектът ще анализира как младежи в неравностойно положение възприемат своето социално положение и се опитват да се справят с пречките в различни икономически, институционални и културни среди. Проектът включва 10 академични институции от 8 страни-членки на ЕС и Украйна. Дата на стартиране и продължителност: март 2015, 36 месеца. Обща стойност на проекта 2 497 416 евро,

изцяло финансиран от ЕС; в това число за ИИОЗ 189 625 евро. Общо участници са 30 души, от ИИОЗ – 4 учени; главен координатор е Dr. Marge Unt (Талин, Естония), а съкоординатор от ИИОЗ е доц. д-р Мария Желязкова.

3. *„Reassembling the Republic of Letters, 1500-1800 A digital framework for multi-lateral collaboration on Europe`s intellectual history”* (Реконструиране на Републиката на знанието, 1500-1800. Една дигитална платформа за многостранно сътрудничество по европейска интелектуална история). Проектът има следните цели: (1) да преразгледа историографски мястото на тогавашната Република на знанието във формирането на европейската идентичност; (2) да координира дискусиата между учени, информационни експерти, библиотекари и архивисти, които се стремят да изградят една пан-европейска база данни за Републиката на знанието; (3) да конструира инструменти за анализиране и визуализиране на тези данни като по този начин улесни международното научно сътрудничество и така създаде една нова виртуална Република на знанието; (4) да експериментира с тази нова система, за да ангажира и широката публика с водещите изследвания върху този ключов период от европейската културна и интелектуална интеграция. Дата на стартиране и продължителност: 28.04.2014. Бюджетът на проекта се определя година за година. За първият период 01.07.2014 – 30.06.2015, той е 148 534 евро за всичките 26 държави и всички дейности, предвидени за изпълнение; през 2014 са реализирани 750 евро от ИИОЗ. Управителният комитет на проекта се състои от 65 лица от 26 страни; главен координатор е Professor Howard Hotson, University of Oxford, UK от ИИОЗ има един участник – д-р Йордан Аврамов.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2014 Г.:

Сравнението на данните за последните четири години показва трайна тенденция на постепенно намаляване общия брой на проектите по бюджетна субсидия (вътрешните проекти), което като цяло е положителна тенденция. Броят на външно финансираните проекти се е увеличил спрямо предходните няколко години, което също е положителна тенденция. През 2014 г. учените от ИИОЗ са работили общо по 95 проекта, като броят на вътрешноинститутските проекти намалява: 37 за 2014 срещу 38 за 2013, 42 за 2012 и 54 за 2011 г. Броят на външнофинансираните (без бюджетните и тези по ЕБР) проекти за 2014 е 50 срещу 33 за 2013, 40 за 2012 и 34 за 2011, от които проектите по ФНИ за 2014 са 7 срещу 6 за 2013; по Оперативните програми проектите за 2014 са 10 – увеличение спрямо 2013 и 2012 (съответно, 1 и 6), което също е добър факт. Има увеличение и на проектите по Рамковите програми на ЕС, ЕБР и другите международни проекти (общо повече от 30 за 2014 срещу 19 за 2013 и 17 за 2012 и 2011).

2.1. Най-значимо научно постижение за 2014 г.

Учени от Института за изследване на обществата и знанието, както философи, така и социолози, посветиха проекти, участия в конференции и статии на гражданското общество и гражданската активност и нейната роля за динамизиране и демократизиране на съвременното българско общество. Верифицирана и доказана е тезата, че жизненото гражданско общество е резултат от всекидневните усилия за достоен за всеки и всички живот. Въведено е в българската изследователска лексика понятието „всекидневно/обикновено/активно” гражданство, т.е. граждански инициативи и мобилизации, осъществявани във от традиционните институции на политическо действие (политически партии, синдикати) и класическите форми на пряка и представителна демокрация, родени в пространствата на всекидневния живот в отговор на несправедливо или неправомерно присвоено общо благо или на проблем, непризнат или игнориран от публичната власт.

Подготвен е специален брой на списание *Социологически проблеми* на английски език (*Sociological Problems*, 2014, Special Issue on Civil Society, Politics, Solidarity, ISSN 0324-1572) въз основа на международната конференция “Гражданско общество, политика, солидарност: Приносът на социалните науки”, организирана от ИИОЗ и Фондация Конрад Аденауер (София, 28 октомври 2013 г.) и на сътрудничеството на българските изследователи с колеги от чужбина. Статиите в броя са посветени на гражданското общество в различните му сегменти – женските организации и причините за отсъствието на женско движение в пост-комунистическите страни 25 години след падането на Берлинската стена (Иванка Райнова), солидарните действия в подкрепа на уязвими групи в обществото (Дона Пикард, Галина Колева). Разкрити са основни индивидуални детерминанти на гражданското участие в действия за опазване на природата и са анализирани различията по пол, възраст и образование (Румяна Стоилова). Доказано е, че висшето образование и неравенствата в достъпа до него оказват значимо влияние върху изграждането на доверие (както междуличностно, така и институционално) и реализирането на висшето образование като публично благо (Пепка Бояджиева, Петя Илиева-Тричкова). Специален фокус е поставен върху икономическата криза и демократичните дефицити (Румяна Желева), конфликтите и развитието (Валери Личев, Петър Чолаков, Мартин Иванов), ролята на информираността и медиите за ефективния контрол от страна на гражданите към решенията и действията на управляващите (Вяра Ганчева, Красимира Трендафилова), върху различни практики на всекидневно гражданство и ролята им на антидот на

хроничното институционално и междуличностно недоверие в съвременното българско общество и на начин за преодоляване на слабостите на гражданския сектор в най-новата българска история след 1989 г. (Светла Колева, Таня Неделчева, Диана Ненкова, Димитрина Попилиева).

2.2. Най-значимо научно-приложно постижение за 2014 г.

Водещи специалисти по религия от ИИОЗ, чрез интердисциплинарен подход показаха как и доколко „глобалното отваряне” или протичащото сега европейско обединение реално провокират и символично насърчават разпространението, легитимацията и екзистенциалната употреба на определени религии или пък обратното – дискретното прокарване и натрапване на нови типове колонизации на жизнените светове на хората от страна на съответните традиционни или мутиращи конфесии и нови духовни практики. Направено е и сравнително изследване на хетерогенни традиции: междурелигиозен, междуетнически, межкултурен, междупоколенчески и други видове диалог.

Подготвена е информационна банка с информация за състоянието, анализ на ценностната система, тенденциите за развитие и влиянието на вероизповедания в България, Европа и света. Важно значение имат разработките за междуетническа, интеррелигиозна толерантност и интеркултурен диалог. Подготвената информационна банка има значение за адекватна оценка и оказването на влияние върху поведението на личността и обществените процеси. Ползва се от ЦУ/БАН; Нар.Събрание; Дирекция по вероизповеданията/МС; Н.Съвет религиозни общности.

Изготвен е прогностичен анализ относно развитието на религията в България и Европа. Изведени са тенденциите и новите трендове в глобалното християнство и исляма с техните динамично променящи се социални и културни функции, сферите и мащабите на влияние и въздействие върху персоналната човешка екзистенция. Предложена е изключително ценна информация, която представлява интерес за различни държавни структури у нас, европейски институции, неправителствения сектор, вероизповеданията (източноправославно, католическо, мюсюлманско, както и от останалите вероизповедания).

Фокусирана е проблематиката за „другостта” в нейното религиозно-етническо измерение като конфликтогенен фактор в съвременността в Европа и на Балканите.

Публикации: - Сборник международно участие: Пенев, Стефан (съставител). 2014. *Религия, ценности, ортодоксалност: религията и науката в 21 век*. София, ISBN 978-954-392-284-0; сборник с участници от ИИОЗ: Ст. Пенев, В. Босаков, Ел. Петрова, Ем. Петрова, Бор. Нинов, Л. Петров, Севд. Николова, Т. Батулева и др. учени от СУ, Русия и Израел.

- Сборник: Рупен Крикорян, Ст.Пенев/ съставители 2014: Хуманизъм. Наука. Религия: Духовните ценности и науката в полза на обществото. С. 2014. ISBN:978-954-509-512-2. Автори: ИИОЗ, с-я “Религия“, НСРОБ.

- Сборник: Тодорова, Богдана (съставител). (2014). *Бъдещето на религията в България и Европа (Глобалното християнство и ислям)*. С., изд. Авангард Прима, ISBN 978-619-160-339-8– 355с., колективен сборник с автори Богдана Тодорова, Нина Димитрова, Д. Дамянова, Ив. Желев, М. Мизов, с подкрепата на Софийска Духовна Митрополия - БПЦ. Сборникът е резултат от колективен планов проект (2012–2014) с ръководител доц. д-р Богдана Тодорова и е обвързан с 3 международни проекта: *Church and Culture in Romanian and Bulgarian history and nowadays. The Future of Religion on the Balkans*, Romanian Academy (2012-2014); *Europe with or without Muslims*, Robert Shuman Centre (2013); *BG 020396 Archives - Vatican, Rome. Renovabis* (2013).

- Krasteva, V. 2014. *The orthodox clergy in a market economy in Bulgaria. A study in the field of sociology of religion*. Saarbrucken, Germany: Scholar`s Press, ISBN: 978-3-639-66111-8 (123 pages)

- *Социологически проблеми*, Брой 1–2/2014 на тема: „Религия и публичност” в обем 424 печатни страници с водещи Галина Гончарова и Теодора Карамелска.

3. ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ НА ИИОЗ ПРЕЗ 2014 Г.

3.1. Списък на организирани международни изложби.

Няма

3.2. Списък на организирани национални изложби.

През 2014 г. Институтът за изследване на общества и знанието при БАН участва със свой постер в организираната от БАН изложба в градинката пред „Кристал“ за постиженията и дейността на академията по случай нейната 145-годишнина. Институтът участва и в организираната от СУБ по случай 145-годишнината на академията изложба на научни произведения във фойето на БАН.

3.3. Списък на художественотворчески продукти.

Няма

4. МЕЖДУНАРОДНО НАУЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ИИОЗ

4.1. В рамките на договори и спогодби на ниво Академия.

ИИОЗ има утвърдена традиция да се работи успешно по проекти в рамките на договори и спогодби на ниво Академия. За 2014 Институтът е работил по 8 проекта по линия на ЕБР: с Белгия, Полша, Румъния, Словакия, САЩ, Чехия и Тайван, от които 4 проекта са приключили в края на 2014, а другите 4 продължават. Данните са съпоставими с тези от предходните 2 години, когато се е работило по 6 проекта по ЕБР, като за 2014 има леко увеличение и разширение на географския периметър, излизайки от рамките само на Европа.

Проектите са:

1. „Избрани проблеми по онтология и епистемология в светлината на аналитичната и континенталната философска традиция”, със **Словакия**, 2012–2014, ръководител проф. дфн Веселин Петров.

2. „Логически модели на изкуствения интелект, когнитивните науки и обработката на естествените езици” – **Полша**, 2012 – 2014, ръководител проф. дфн Мартин Табаков.

3. „Църква и култура в румънската и българската история и днес. Бъдещето на религията на Балканите” – с **Румъния**, 2012 – 2014, ръководител доц. д-р Богдана Тодорова.

4. „Вземане на етични решения в ситуации на биотехнологичен риск” – с Университета в Питсбърг, **САЩ**, 2011–2014, ръководител доц. д-р Станка Христова.

5. „Взаимодействието на онтологията и епистемологията във философията на математиката през XXI век” с **Белгия**, ръководител проф. дфн В. Петров, 2014–2016 г.

6. „Исторически предимства и нови политически предизвикателства-сравнение между България и Чехия в ЕС ” с **Чехия**, 2014–2016, ръководител доц. д-р Д. Костова.

7. „Философски основания на логиката“, **Чехия**, 2014 – 2016, ръководител доц. д-р Доротея Ангелова.

8. „Картографиране на културния авторитет на науката: Тайван – България“ с **Тайван**, 2014-2016, ръководител проф. д-р Кръстинка Петкова.

4.2. В рамките на договори и спогодби на институтско ниво.

Следва особено да се подчертае работата на ИИОЗ по проекти от международното сътрудничество, които са международно финансирани. Най-значими сред тях са следните проекти:

1. Българо-швейцарски проект „Социални неравенства и регионални различия в преходите от образование към работа в България”; проф. д.с.н. Румяна Стоилова (ръководител), проф. д.с.н. Пепка Бояджиева, докт. Лъчезар Няголов, ас. Петя Илиева, доц. д-р Калоян Харалампиев СУ; от Швейцария партньор е проф. Кристиан Имдорф и гл. ас. Франциска Биери, Институт по социология към Университета в Базел; период: 1 ноември 2012 г. – 31 октомври 2015 г.; общият бюджет за 2014 г. е 77 644 лв.

През 2014 г са получени резултатите от представително изследване на 2100 човека на възраст 15-34г., завършили през последните пет години образование и установили се на първа постоянна работа. Анализирани са етническите, регионални, социално-полови неравенства в процеса на прекосяване от образование към работа. Участия в международни конференции, публикации в международни сборници и списания с импакт фактор.

2. „Да накараме миграцията да работи за развитие – политики и инструменти за стратегическо планиране в регионите и населените места в Югоизточна Европа“, 2012 – 2014, приключил, ИИОЗ е съизпълнител, ръководител от бълг. страна е доц. д-р Васил Киров, за 2014 са получени 74 880 лв.

3. Проект „*Inter-ethnic relations in Bulgaria 2013-2014 / Междуетнически отношения в България*“. Финансирането е по договор с University of Lausanne, Faculté des sciences sociales et politiques, Institute of Psychology, Laboratory of Social Psychology (UNILaPS); ИИОЗ е подизпълнител с участник гл. ас. д-р Екатерина Маркова. Проектът е приключил през 2014, общата сума е 24615,35 лв., от които в звеното са получени 19419,41 лв.

През 2014 г. сътрудници на ИИОЗ участват общо в 20 проекта по други европейски и международни програми, в това число и финансирани от чуждестранни фирми, а по Седма рамкава програма в 5 проекта и по ЕБР в 8 проекта. Сравнението с резултатите от 2013 показва, че международното сътрудничество на Института е на много добро равнище. Институтът прави все по-успешни стъпки за интегриране в Европейското изследователско пространство, разширявайки досегашните форми на сътрудничество със Западни изследователи и използвайки и нови такива форми.

5. УЧАСТИЕ НА ИИОЗ В ПОДГОТОВКАТА НА СПЕЦИАЛИСТИ

Един от най-важните моменти в работата на ИИОЗ по подготовката на специалисти е обучението на докторанти по акредитираните специалности на докторските програми на ИИОЗ по всички философски специалности, по социология и по наукознание. През 2014 Институтът получи нова петгодишна акредитация за докторските си програми по всичките философски специалности; в ход е акредитация по социология и наукознание. Към 1 януари 2014 в Института са се обучавали 21 докторанта в редовна, задочна и свободна форма на обучение; новозачислени през годината са 4, отчислени с право на защита – 6 докторанта и 2 са защитили дисертациите си през годината: Тошко Ангелов Кръстев и Васил Костадинов Миков, и двамата в свободна докторантура. В резултат на всичко това наличните докторанти и в трите форми на обучение към 31 декември 2014 са 19 души. Данните са съпоставими с тези от предходната година, като има лек спад на новозачислените докторанти и на защитилите през годината.

Традиция е значителен брой учени от ИИОЗ да участват в подготовката на студенти. През 2014 г. учени от ИИОЗ са преподавали в 19 висши училища, сред които СУ „Св. Кл. Охридски”, ПУ „П. Хилендарски”, ВТУ, УНИБИТ, УНСС, НБУ, ЮЗУ и редица други, както и 4 университета в чужбина – в Монреал, Томск, Виена и Тайпе. Изнесени са общо 74 лекционни курса от 36 лектори с общо 2869 академични часа лекции и 565 академични часа упражнения и семинарни занятия; подготвени са 4 дипломанта и 2 докторанти извън БАН. Показателите за преподавателската дейност са съпоставими с данните за предходните години, като през 2014 г. има известно намаляване броя на упражненията, но пък има увеличаване на преподавателската дейност в чужбина. Тези данни показват наличието на голям потенциал на учените от ИИОЗ по отношение подготовката на специалисти – докторанти, дипломанти и студенти.

В добавка, учени от ИИОЗ са автори на 61 излезли от печат учебници, учебни помагала, научно-популярни произведения.

6. ИНОВАЦИОННА ДЕЙНОСТ НА ИИОЗ И АНАЛИЗ НА НЕЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

6.1. Осъществяване на съвместна иновационна дейност с външни организации и партньори, вкл. поръчана и договорирана с фирми от страната и чужбина.

Иновационната дейност на ИИОЗ е свързана основно с иновации в областта на политиките, на подготвеността и вземането на управленски решения по отношение на рисковите фактори и тенденции в съвременното глобализирано общество. Тази дейност се осъществява чрез предоставяните експертиза и научни анализи на управленски органи на различни равнища, които са описани подробно в съответния раздел на доклада.

Що се отнася до проекти, които пряко касаят иновационната дейност, като пример може да се посочи следният проект:

Проект „Състояние на семейната политика на територията на столицата и възможности за нейното подобряване“, период на действие 2014 г., финансиран по Програма „Европа“ на Столична община. ИИОЗ е съизпълнител, ръководител от наша страна е проф. дсн Румяна Стоилова.

6.2. Извършен трансфер на технологии и/или подготовка на трансфер на технологии по договор с фирми; данни за полученото срещу това заплащане; данни за реализираните икономически резултати във фирмите (работни места, печалба, производителност, дял на новите продукти в общия обем на продажбите и т.н.).

Трансферът на технологии не е в предмета на дейност на Института за изследване на обществата и знанието и затова през 2013 г. няма сключени такива договори с фирми.

7. СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ НА ИИОЗ

7.1. Осъществяване на съвместна стопанска дейност с външни организации и партньори /продукция, услуги и др., които не представляват научна дейност на Института/, вкл. поръчана и договорирана с фирми от страната и чужбина

Няма

7.2. Отдаване под наем на помещения и материална база

Стопанската дейност в ИИОЗ през 2014 г. се състои в отдаване на помещение под наем в сградата ,находяща се на бул."П.Евтимий" № 6.

На 24.09.2013 година е подписан тригодишен договор за отдаване на помещение

под наем на фирма „ АНЕКС – 2000” ООД с месечна наемна цена –680 лева /6.1 евро /м2 за 57 квадратни метра /

Наемателят редовно внася дължимия наем , а ИИОЗ след приспадане на данък печалба, внася ½ от стойността на наема във фонд „Развитие” на БАН – ЦУ.

7.3. Сведения за друга стопанска дейност

Няма друга дейност

8. КРАТЪК АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ИИОЗ ЗА 2014 Г.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ – 2014 ГОДИНА

Изминалата 2014 година беше спокойна във финансово отношение в сравнение с предходните 2-3 години. За нас годината започна с бюджет, който предполагаше редовно изплащане на заплатите и стипендиите, а благодарение усилията на Ръководството имаме увеличение на заплатите средно с по 80 лева и раздадохме ваучери за храна за последното тримесечие на годината – общо в размер на 180 лева на служител. Планираното израстване на академичния състав беше реализирано. Към края на годината нямаме непогасени задължения и разсрочени плащания. Всичко това е постигнато благодарение на политиката на строги икономии, работа при намалена численост, търсене на нови източници на средства за издръжка на Института. През 2014 година е работено по подписани в предходни години договори, както и новоподписани и те са получили финансиране, както следва:

Договор със Столична община - 11636 лв.
договор по швейцарска програма „Изследвания” 2011-2016 г.-77644.81 лв.
Договор ММВД – на стойност – 74880.82 лв.
Договор за услуга – 350 лв.
Eufori – 4060,30 лв.
Седефоп – 13690,80 лв.
Договор Еврофонд – 15081.2 лв.
Договор Междуетнически отношения – 24772,51 лв.
Македонски проекти – 11000 лв.
Договор с НФНИ № КО2/12 – 76987.90 лв.
Договор с НФНИ № КО02/4 – 115702.50 лв.
Изследване за БФЗП – 3560 лв.
Приход сп.СП – 8150.12 лв.и трансфер от МОН – 5000 лв.
Приход сп.ФА –3154.85лв., трансфер от МОН – 5000 лв., трансфер от МК – 720 лв.
Приход Философски журнал -250.54лв.и трансфер от МОН -5500 лв.
Приходи от такса докторанти – 12192.40 лв.
Финансиране от БАН за ремонт на покрив – 9956.40 лв.

От отчисленията за Базовата организация е поета по-голяма част от издръжката на Института – материали, консумативи, телефони и други. Субсидията на Института е изразходвана изцяло за заплати, осигурителни вноски, стипендии, еднократни стипендии на завършилите и защитили в срок редовни докторанти, обезщетения по кодекса на труда, защити на редовни докторанти и конкурси на ИИОЗ, отопление и поддръжка на сградния фонд. Представен по приходни и разходни параграфи, финансовият отчет на Института за изминалата 2014 година е следния:

I.НАЛИЧНОСТ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА	235643 ЛВ.
-в т.ч. валута	154744 лв.
II. ПРИХОДИ	2289146 лв.

В Т.Ч.:

-СУБСИДИЯ	1802235 ЛВ.
-----------	-------------

-СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА 486911 лв.

В това число:

1.ПРИХОДИ ПО МЕЖДУНАРОДНИ ДОГОВОРИ и СЕС – 210081 лв., в т.ч.:

- по швейцарски проект- 77644.81лв.
- ММВД – 74880.82 лв.
- Седефоп и Еуфори – 17751,1лв.
- Договор Еврофонд – 15081.2 лв.
- Договор Междуетнически отношения – 24772,51 лв.

2.ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОР С ДР.ОРГАНИЗ. – 15546 ЛВ.

3.ПРИХОДИ ЗА СПИСАНИЯТА – 27775.51 лв./ вкл. Трансфер от МОН -15500 лв./

4.ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ ДОКТОРАНТИ – 12192.4 лв.

5.ПРИХОДИ ОТ НАЕМИ – 7480 ЛВ.

/от тях са преведени на фонд „Развитие”

4018.80 лв./

6.Трансфери от НФНИ – 192690.4 лв.

7.Македонски проекти – 11000 лв.

8.Друго финансиране – 9956.4 лв.

III.РАЗХОДИ -1867706 ЛВ.

1.ЗАПЛАТИ -1336767 ЛВ.

2.ДРУГИ ПЛАЩАНИЯ ЗА ПЕРСОНАЛ - 99138 ЛВ.

/ОБЕЗЩЕТЕНИЯ,ХОНОРАРИ/

3.ОСИГУРОВКИ - 244329 ЛВ.

4.СТИПЕНДИИ - 79300 ЛВ.

5.ИЗДРЪЖКА - 96087 ЛВ.

/НАУЧНО-ИЗСЛ.РАБОТИ,МАТЕРИАЛИ,ЕЛ.ЕНЕРГИЯ,
ТОПЛОЕНЕРГИЯ,ВЪНШНИ УСЛУГИ,БТК-УСЛУГИ,
ТЕКУЩ РЕМОНТ,ПЛАТЕНИ ДАНЪЦИ,КОМАНДИРОВКИ
В СТРАНАТА И ЧУЖБИНА/

6.РАЗХОДИ ПО договори със средства на ЕС - 218636 лв по съответните
разходни параграфи

IV.ПРЕХОДЕН ОСТАТЪК ЗА 2015 Г. - 343372 ЛВ.

В Т.Ч.ВАЛУТА 95075 лв

Наличните средства включват:

- средства по договори, средства на списанията / Соц. проблеми ,
сп.Философски алтернативи и Балк. философски журнал / , такси от обучение на
свободни докторанти, остатъци от наем и средства за издръжка на сградите на
Института- парно , ел.енергия , интернет , телефони.

9. СЪСТОЯНИЕ И ПРОБЛЕМИ НА ЗВЕНОТО В ИЗДАТЕЛСКАТА И ИНФОРМАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ, ПРЕПОРЪКИ

Публикационната активност на учените от ИИОЗ (общо излезли публикации и такива под печат) за последните четири години е по количество почти една и съща (варира в рамките на 560 – 610). Стремежът е постепенно да се увеличава броят на публикациите в реферирани и индексирани издания. Положително явление е постоянното увеличаване на цитиранията на публикациите: от 216 през 2011, на 272 през 2012, 369 за 2013 и 458 за 2014. Нужно е да продължат тези усилия.

ИИОЗ има три периодични издания, които продължиха да излизат през 2014 г.: това са списанията *Социологически проблеми*, *Философски алтернативи* и излизащото на английски език *Balkan Journal of Philosophy*. Изтеклата 2014 г. бе особено успешна и за трите списания, тъй като и трите бяха класирани и спечелиха съ-финансиране в обявения конкурс за научна периодика на Фонд научни изследвания, което гарантира тяхното успешно издаване през 2015 г.. Поотделно за всяко от тях може да се каже следното:

Списание *Социологически проблеми*:

През 2014 г. в редакцията на списанието са подготвени следните два двойни броя:

- Брой 1–2/2014 на тема: „РЕЛИГИЯ И ПУБЛИЧНОСТ” в обем 424 печатни страници с водещи Галина Ганчарова и Теодора Карамелска.
- Брой 3–4/2014 на тема: „ТЯЛО И ИНСТИТУЦИИ” в обем 456 печатни страници с водещ Ина Димитрова, който ще излезе от печат в началото на януари 2015 г.

Извън горепосочените тематични блокове ще споменем и рубриците: „Енергетиката след Фукушима”, „Академични лекции”, „Към историческа социология на социализма”, „Паричните практики: историческа перспектива”, „Свободата като актуална сила, към социология на невсекидневното”, „Наука и нови социални практики: хоризонти на рефлексивността”, „Растко Мочник на 70 години”, представяне на проф. Галин Горнев, „Нашето интервю”, „Бележки по полетата” и „Научен живот”.

В „Рецензии и отзиви” са рецензирани 10 книги, а в „Нови книги” са представени 19 заглавия на новоизлезли книги. Предоставено е пространство и за дебютни публикации на докторанти.

Подготвяме специален брой с доклади от Франкофонската конференция, проведена на в София на тема: „*Les sociologies non hégémoniques : des contextes aux pratiques*”. Този брой ще излезе през пролетта на 2015 г.

Продължава сътрудничеството ни с Централно-европейската онлайн библиотека (www.cseeol.com), съдържаща и стари годишни течения от 1991 до 2014 г.

Списанието вече е реферирано и индексирано от ProQuest/Sociological Abstracts (<http://www.proquest.co.uk>) и EBSCOhost databases (<http://www.ebscohost.com>).

Списание *Философски алтернативи*:

През 2014 г. редколегията на сп. „Философски алтернативи” подготви и издаде в срок и шестте книжки на списанието.

Книжка 1 излезе в обем от 160 страници;

Книжка 2 излезе в обем от 160 страници;

Книжка 3 излезе в обем от 176 страници;

Книжка 4 излезе в обем от 176 страници; тема на броя: „Морал, общество, ценности”;

Книжка 5 излезе в обем от 152 страници;

Книжка 6 излезе в обем от 160 страници; тема на броя: „Философия на науката, логика, познание“.

Те са коригирани и обработени според правилата на списанието. Списанието кандидатства с книжка 3 и спечели финансова субсидия от Национален фонд „Култура“ към Министерство на културата.

През 2014 г. са отпечатани към 100 научни статии и информационни материали (рецензии, събития и др.), между които статии на автори от ИИОЗ; включително на социолози и науковеди. Присъстват и автори извън ИИОЗ – СУ, НБУ, ВТУ и др. ВУ, студенти и др. Включени са и статии на английски език. Сред авторите има учени от САЩ, Бразилия, Русия, Германия, и преводи от руски, френски и др.

Качеството на статиите се повишава с всяка една година, но проблем е ангажираността с цели 6 книжки годишно с по 160 страници най-малко.

Отличен е и пиарът на списанието. В различни анонси в интернет, както и във всеки брой на списанието, се отбелязва, че всички статии от сп. „Философски алтернативи“ от 1992 г. до 2014 г. са качени в PDF формат и могат да бъдат изтеглени от Central and Eastern European Online Library (C.E.E.O.L.) <http://www.ceeol.com>. За абонати на библиотеките на Софийския университет, НБУ, Американския университет (Благоевград) и Centre for Advanced Studies, Sofia, тегленето от CEEOL е безплатно! Безплатно е и за всички други, абониращи за CEEOL, световни библиотеки. (През този период от време успешно завърши горния процес.) За тази възможност всички автори и други колеги от ВУЗ бяха специално информирани и помолени да информират за това своите студенти. Резултатът от тази кампания беше, че тегленето от CEEOL през 2014 г. се увеличи многократно в сравнение през 2011, 2012, 2013 г. Очакваме това да доведе до значително повишаване на рейтинга на списанието, което от своя страна има и немалък финансов ефект.

Индексиране: Статиите в списание „Философски алтернативи“ се индексират от: The Philosopher’s Index, EBSCOhost, Central and Eastern European On-line Library (www.ceeol.com). Всеки новоизлязъл брой се разпространява чрез установените форми – абонамент (Български пощи ЕАД, Доби прес ЕООД), международен книгообмен, библиотечната и книжарската мрежа, индексиралите институции. Рекламна информация за всеки брой се изпраща в активни интернет сайтове като академичния портал, сайта на ИИОЗ, литернет и др. Редколегията всекидневно полага огромни грижи не само за издаването на интересни и разнообразни книжки с определена тематика, оформени в тематични блокове.

Списание *Balkan Journal of Philosophy*:

Изтеклата 2014 година бе шестата от издаването на списание *Balkan Journal of Philosophy*. И през 2014 списанието продължи дейността си като академично международно издание, издавано в съответствие с международно приетите стандарти – с международна редколегия и двойно сляпо рецензиране – което запълва една свободна на пазара на европейските списания ниша. *Balkan Journal of Philosophy* е единственото по рода си списание в Балканския регион на Европа. Списанието редовно поддържа и обновява собствения си web-site: <http://www.issk-bas.org/BJP/index.htm>, разпространява се както на хартиен носител, отпечатван в Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“, така и във Франкфуртската on-line библиотека: www.ceeol.com срещу заплащане, също и в EBSCO пак срещу заплащане, а от 2014 е прието и във Philosophy Documentation Center, USA: <http://www.pdcnet.org/bjp>. От 2014 списанието има вече и ISSN 2367-5438 (online), наред с предишния номер за печатните броеве.

Изтеклата 2014 бе особено успешна за списанието не само поради изброените по-горе данни, но и защото през тази година списание *Balkan Journal of Philosophy* бе прието в листата за индексирание/рефериране от базата данни на ERIH PLUS (вж <https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info?id=484064> или по името на списанието чрез търсачката на сайта на ERIH PLUS), бидейки по такъв начин засега единственото списание на БАН от групата на обществените науки, прието в тази листа. Освен в тази авторитетна база данни, списанието се индексира/ реферира в още следните бази данни: CEEOL, EBSCO Discover, Google Scholar, Philosopher's Index, Philosophy Research Index, PhilPapers, ProQuest Summon, WorldCat Local, което е много добро постижение на списанието.

През 2014 година списанието издаде две книжки в съответствие с планираната си периодичност. Първата от тях (Vol. 6, Issue 1, 2014) беше тематична – посветена на актуалната за съвременната философия тема за „*Социална онтология*”. Броят на списанието на тази тема съдържа осем подбрани статии на автори от Балканските страни и от други западни държави. Има и три публикувани рецензии на новоизлезли книги. Втората книжка (Vol. 6, Issue 2, 2014) бе без тематични ограничения и съдържа девет подбрани статии на автори от различни държави. В нея има одобрени статии на български автори, както и две рецензии за новоизлезли книги.

Постигнатите успехи на трите периодични издания на ИИОЗ дават основание да се гледа с оптимизъм на тяхното бъдеще, стига да се продължи редакционната политика те да се издават в съответствие с общоприетите международни академични стандарти за научна периодика. Като препоръка към *Социологически проблеми* и *Философски алтернативи* може да се посочи да положат още усилия за приемането им в листата на ERIH PLUS, като направят съответни изменения в правилата си на списаване, за да покрият високите изисквания за тази листа.

10. ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАУЧНИЯ СЪВЕТ НА ИИОЗ – БАН

Списък на Научния съвет на ИИОЗ

1	проф. дсн Пепка Бояджиева- председател, ИИОЗ
2	доц. дфн Ерика Лазарова – секретар, ИИОЗ
3	доц. д-р Валери Личев – зам.председател, ИИОЗ
4	доц. д-р Георги Ангелов, ИИОЗ
5	проф. дсн Галин Горнев, ИИОЗ
6	проф. дфн Нина Димитрова, ИИОЗ
7	проф. дсн Валентина Златанова, ИИОЗ
8	доц. д-р Людмила Иванчева, ИИОЗ
9	доц. д-р Божидар Ивков, ИИОЗ
10	проф. дфн Иван Кацарски, ИИОЗ
11	доц. д-р Светла Колева, ИИОЗ
12	доц. дсн Анна Мантарова, ИИОЗ
13	доц. д-р Емилия Маринова, ИИОЗ
14	проф. дсн. Духомир Минев, ИИОЗ
15	доц. д-р Николай Обрешков, ИИОЗ
16	проф. дфн Веселин Петров, ИИОЗ
17	член-кор. проф. дфн Ангел Стефанов, ИИОЗ
18	проф. дсн Румяна Стоилова, ИИОЗ
19	проф. дфн Анани Стойнев, ИИОЗ
20	проф.дфн Мартин Табаков, ИИОЗ
21	проф. дсн Таня Неделчева, ИИОЗ

Няма промени в състава на съвета от избирането му през 2011 г. досега.